

NOTA DE FUNDAMENTARE
a proiectului hotărârii Guvernului
cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică
și modificarea unei hotărâri a Guvernului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică și modificarea unei hotărâri a Guvernului este elaborat de către Biroul Național de Statistică (BNS).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în temeiul art.7 lit. b) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, art.7 alin. (5) din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială și întru executarea pct.3 sbp.3.2 din Hotărârea Guvernului nr.284/2025 privind reglementarea modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice centrale de specialitate, prin care în termen de 12 luni de la data publicării, autoritățile administrative centrale din subordinea Guvernului vor elabora și vor prezenta Guvernului spre aprobare modificările la regulamentele privind organizarea și funcționarea acestora. Proiectul hotărârii Guvernului, în corespundere cu Raportul privind Pachetul de extindere al Comisiei Europene 2024 și 2025 privind alinierea în continuare a statisticilor naționale cu acquis-ul UE (în special în domeniul macroeconomic), și întru realizarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, urmărește fortificarea capacităților instituționale ale Biroului Național de Statistică, cu modificarea structurii organizaționale a aparatului central în vederea accelerării realizării activităților de armonizare a statisticii naționale cu acquis-ul UE.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Prezentul proiect de hotărâre a Guvernului a fost elaborat reieșind din următoarele situații și probleme care impun intervenția: 1) Revizuirea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea BNS (în continuare – <i>Regulamentul BNS</i>) este condiționată de alinierea acestuia la Structura-tip a Regulamentului privind organizarea și funcționarea autorității administrative centrale din subordinea Guvernului (<i>Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.284/2025</i>). 2) Revizuirea structurii BNS, în conformitate cu Structura – tip autorității administrative centrale din subordinea Guvernului, dar și ținând cont de domeniile de activitate, de volumul de procese administrative și de necesitățile interne, cu respectarea normelor stabilite în anexa nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. În acest context, proiectul de hotărâre a Guvernului prevede actualizarea structurii BNS, pentru domeniile/subdiviziunile în care este necesară intervenție prioritară, din contul unităților reduse din Cabinetul directorului general și a unei unități (actualmente post vacant) din subdiviziunile teritoriale. Fortificarea domeniilor statistice este necesară pentru dezvoltarea producerii și diseminării statisticilor oficiale în corespundere cu standardele Uniunii Europene. Acest proces care va necesita continuare, pentru asigurarea alinierii graduale ale statisticii naționale la standardele UE.

Totodată, proiectul este elaborat întru executarea prevederilor:

- pct. 38 – 41, 55 și 56 din Anexa B, Capitolul 18 „Statistici” din Programul național de aderarea al Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025;
- pct.222 „Consolidarea și modernizarea Sistemului Statistic Național” din Planul național de dezvoltare pentru anii 2026 – 2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.238/2026;
- Obiectivului general 7 „Consolidarea și modernizarea cadrului instituțional și al infrastructurii SSN și optimizarea proceselor statistice pentru a extinde numărul de date disponibile și a spori gradul de satisfacere a utilizatorilor față de statisticile oficiale până la cel puțin 70%” și a Obiectivul specific nr. 7.3. Integrarea științei, a tehnologiilor și a datelor în procesul de guvernanță, anume „Mecanism de formare continuă în domeniul statisticii oficiale, inovațiilor și utilizării datelor creat” ale Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025.

3) Modificarea Componentei Consiliului Național pentru Statistică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.244/2018, întru asigurarea reprezentativității mai bune în Consiliu a reprezentanților din partea mediului academic, în calitate de consumator de statistici, dar și parteneri în vederea dezvoltării metodelor statistice, dar și pregătirii specialiștilor în domeniu.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii conține următoarele prevederi specifice:

Aprobarea unei noi Hotărâri a Guvernului privind organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică, care va include:

1) Alinierea Regulamentului BNS (Anexa nr.1 a proiectului) la Structura-tip a Regulamentului privind organizarea și funcționarea autorității administrative centrale din subordinea Guvernului (Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr. 284/2025).

Astfel, proiectul Regulamentului BNS introduce ca element inovativ în pct.7 a domeniilor de activitate ale BNS, acestea fiind alinate prevederilor articolului 7 al Legii nr.93/2017 cu privire la statistica oficială. Domeniile de activitate delimitează clar competențele instituționale precum și rolul BNS în coordonarea Sistemului Statistic Național.

La pct.8 al proiectului Regulamentului BNS sunt transpuse atribuțiile BNS din art.7 al Legii nr.93/2017 cu privire la statistica oficială (art.7 alin. (3), (4) și (6)), prevederile pct.6 și 7 din Regulamentul actual al BNS, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.935/2018 și unele dintre funcții de bază pentru autoritățile administrației publice centrale subordonate Guvernului conform Regulamentul - tip

2) Eficientizarea structurii BNS (Anexa nr. 2 a proiectului) prin fortificarea unor subdiviziuni interne, corelată cu complexitatea domeniilor de activitate și obiectivele strategice ale instituției.

Au fost operate următoarele modificări:

- lichidarea subdiviziunii *Cabinetul directorului general* și redistribuirea celor 3 unități de personal către domenii prioritare. Intervenția are scopul implementarea Legii nr.80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică (modificată prin legea nr.140/2025), prin care a fost lichidat cabinetul pentru directorii generali ai autorităților administrative centrale;
- fortificarea subdiviziunii *conturi naționale* (prin suplinirea, cu o unitate, a numărului de persoane, pentru elaborarea conturilor anuale și trimestriale) - unul dintre ele mai complexe domenii, și care necesită consolidare considerabilă pentru a face față cerințelor de aliniere a conturilor naționale, statisticii finanțelor publice și a procedurilor de deficit excesiv la prevederile acquis-ului UE; acest domeniu este de asemenea parte a Agendei de reforme, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.260/2025.

- fortificarea domeniului statisticii întreprinderilor, în special a subdomeniului turismului, tehnologiei informației și comunicațiilor, cu o unitate, care va testa în anul 2026, cu implementarea în practică, din anul 2027, a noilor cercetări în gospodării conform cerințelor UE (cercetarea TIC în gospodării și cererea de turism în gospodării);
- fortificarea subdiviziunii juridice prin transformarea statutului acesteia din Secție în Direcție (cu alocarea unei unități suplimentare de personal - în contextul în care, activitățile de elaborare și coordonare a actelor normative, în special în cadrul procesului de integrare europeană este în continuă creștere.
- realocarea unei unități din cadrul subdiviziunilor teritoriale pentru statistică în cadrul aparatului central al BNS, întru fortificarea domeniului de coordonare a cercetărilor în gospodăriile casnice, întru asigurarea calității, monitorizarea datelor colectate în cadrul cercetărilor statistice privind bugetele gospodăriilor casnice și ancheta forței de muncă, realizate pe bază continuă, în prezent, precum și pentru alte cercetări statistice anuale și periodice care urmează a fi implementate de către BNS în contextul integrării europene.

Prin urmare, modificările propuse vor asigura o mai bună funcționare a Biroului Național de Statistică, îmbunătățirea performanței instituționale și consolidarea capacității de a produce statistici oficiale fiabile, comparabile la nivel european și în timp util, necesare pentru fundamentarea politicilor publice și procesul decizional, în special în contextul integrării europene.

3) Modificarea Componentei Consiliului Național pentru Statistică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.244/2018, prin substituirea reprezentatului BNS cu reprezentantul Academiei de Știință a Moldovei, în vederea consolidării caracterului consultativ și a sporirii reprezentativității mediului extern în cadrul Consiliului. Această ajustare are drept scop echilibrarea participării instituționale, prin extinderea implicării mediului academic, în calitate de utilizator activ al datelor statistice. Implicarea Academiei de Științe a Moldovei va contribui la asigurarea unei perspective științifice riguroase în procesul de examinare a programelor statistice, a metodologiilor aplicate și a produselor statistice elaborate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În cadrul procesului de elaborare a proiectului de hotărâre, au fost analizate opțiuni alternative pentru optimizarea structurii și atribuțiilor BNS.

Una dintre opțiunile alternative ar fi, păstrarea situației actuale:

Menținerea structurii organizaționale existente, și implicit menținerea sarcinilor actuale, fără a introduce modificări semnificative și aducerea în concordanță a structurii BNS în conformitate cu bunele practici europene, nu ar soluționa deficiențele actuale identificate.

Continuarea activității în cadrul structurii actuale ar presupune menținerea atribuțiilor actuale fără careva progrese de dezvoltare și modernizare.

Altă opțiune alternativă examinată, care corespunde practicii avansate a altor state, ar fi fortificarea sporită a aparatului central (AC) al BNS, în particular din contul unităților subdiviziunilor teritoriale pentru statistică, prin fuziunea acestora cu AC al instituției. Această opțiune ar asigura fortificarea considerabilă a BNS, dar cu necesități de alocare a mijloacelor financiare suplimentare, care la moment nu sunt disponibile.

Urmare a analizei opțiunilor alternative, s-a constatat că la această etapă modelul propus presupune un raport echilibrat de eficiență și eficacitate instituțională.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul va avea un impact pozitiv asupra sectorului public prin alinierea Regulamentului de organizare și funcționare a BNS la cadru normativ general aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 284/2025.
Proiectul de hotărâre precizează domeniile de activitate ale BNS, funcțiile, drepturile precum și structura și modul de organizare a activității BNS.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Deși se presupune o modificare organizatorică a unor subdiviziuni interne ale BNS, efectivul – limită rămâne la nivelul celui existent de 484 de unități.
Implementarea proiectului în partea ce ține de ajustarea structurii BNS nu presupune cheltuieli suplimentare bugetare pentru anul 2026. Detalierea distribuțiilor financiare este prezentată în Fișa financiară din <i>Anexa.nr.1</i> la prezenta Notă de fundamentare, inclusiv Estimarea cheltuielilor de personal, conform <i>Anexei nr.2</i> .
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării exigențelor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de intenție privind elaborarea proiectului actului normativ a fost plasat în modul stabilit pe pagina web a BNS www.statistica.gov.md (https://statistica.gov.md/ro/proiecte-de-decizii-110.html), la compartimentul Transparența decizională rubrica Procesul decizional precum și pe portalul web www.particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-cu-privire-la-modificarea-ho/15791).
Proiectul a fost supus avizării și consultării lor publice, conform cerințelor cadrului normativ menționat supra. De propunerile și obiecțiile la proiect transmise în cadrul consultărilor și avizării, BNS a ținut cont la definitivarea proiectului, acestea fiind reflectate și în Tabelul de sinteză.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizelor juridice și anticorupție conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Concluzia expertizei juridice:

Obiecțiile și propunerile expuse de către Ministerul Justiției privind tehnica legislativă au fost luate în considerație la definitivarea proiectului, fiind reflectate Tabelul în sinteză.

Concluzia expertizei anticorupție:

Proiectul a fost elaborat de către Biroul Național de Statistică și are drept scop dezvoltarea producerii și diseminării statisticilor oficiale în corespundere cu standardele Uniunii Europene. Astfel, potrivit argumentelor autorului, proiectul promovează interesul public prin consolidarea capacității instituționale a Biroului Național de Statistică, în vederea exercitării eficiente a atribuțiilor sale. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota de fundamentare a proiectului a fost întocmită cu respectarea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general în sensul prevederilor Legii integrității nr. 82/2017.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în sistemul legislației.

În rezultatul aprobării proiectului hotărârii Guvernului menționat se va abroga Hotărârea Guvernului nr. 935/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În termen de maxim 30 de zile de la intrarea în vigoare a actului normative, BNS va elabora Statul de personal cu modificările respective în structura BNS și îl va prezenta Cancelariei de Stat pentru avizare.

FIȘA FINANCIARĂ (redistribuirii de alocații)

Denumire	S1S2	P1P2	P3	K4	Modificări la limitele aprobate, mii lei		
					2026	2027	2028
Cheltuieli, total					0	0	0
Total Program 1201					+140,63	+187,51	+187,51
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	11	1201	00010	2111	+109,02	+145,36	+145,36
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	11	1201	00010	2121	+31,61	+42,15	+42,15
Total Program 1202					-140,63	-187,51	-187,51
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	11	1202	00035	2111	-109,02	-145,36	-145,36
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	11	1202	00035	2121	-31,61	-42,15	-42,15

*Cuantumul redistribuirilor propuse pentru anul 2026 sunt calculate pentru o perioadă de 9 luni.

